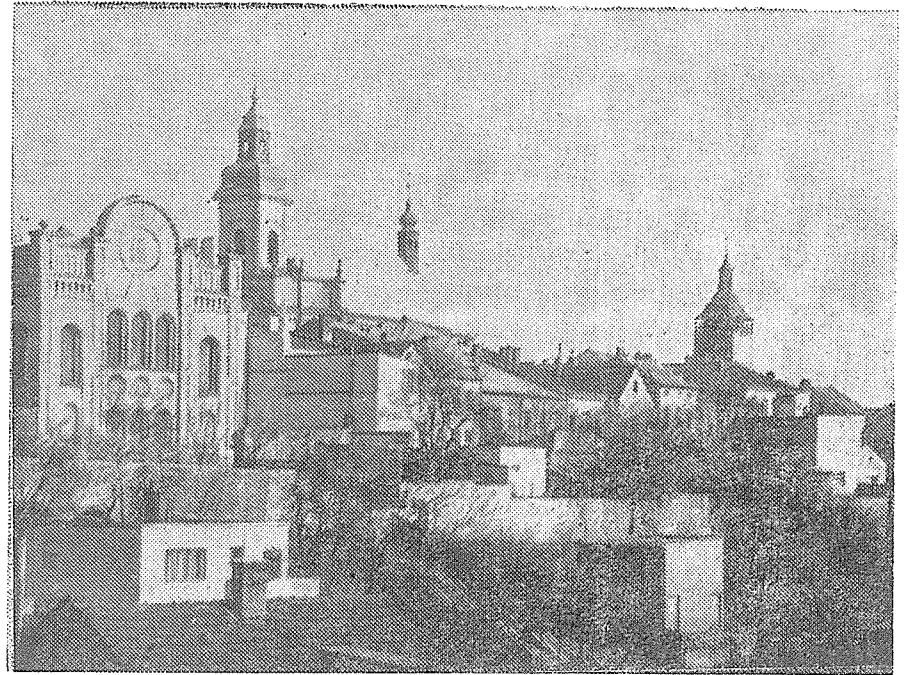

ZPRAVODAJ

města Hranic a lázní Teplic n. B.

Fotografie Zbyňka Grossmanna

PROSINEC 1977

VEŘEJNÉ SCHŮZE KSČ K 60. VÝROČÍ VŘSR

Na základě usnesení okresních stranických a státních orgánů a MěstV KSČ, uskutečnily se v době od 18. do 31. října 1977 v Hranicích slavnostní veřejné schůze KSČ.

Občané byli na tyto schůze pozváni agitačními dvojicemi, jež navštívily každou domácnost. Současně byla organizována podpisová akce „Pozdrav pracujících města Hranic pracujícím Volgogradu“ k 60. výročí VŘSR. Zdravici podepsalo 7700 občanů Hranic a jejich místních částí. Při této příležitosti uzavřeli občané také řadu hodnotných socialistických závazků na počest blížícího se 30. výročí Vítězného února. Uzavřené závazky v plném rozsahu naplňují rámcový celoměstský závazek, schválený na plenárním zasedání MěstNV 27. října 1977.

Obsahové zaměření slavnostních veřejných schůzí vycházelo z usnesení ÚV KSČ k 60. výročí VŘSR. V referátu byl zhodnocen dějinný význam VŘSR jak pro vznik Sovětského státu jako prvního socialistického státu na světě, tak pro pracující na celém světě, pro udržení světového míru i pro zajištění naší svobody. V další části referátu se občané seznámili s plněním úkolů státního plánu a volebního programu NF:

„Můžeme s radostí konstatovat, že toto významné výročí bylo a je rozhodujícím podnětem k rozvoji iniciativy a aktivity ve prospěch politického, hospodářského a společenského života občanů našeho města. Vždyt volební program NF se skutečně stal programem převážně většiny pracujících a občanů města. Za poměrně krátké období bylo již v řadě odvětví dosaženo velmi dobrých výsledků.

Proto můžeme s radostí oznámit, že letošní celoměstský závazek byl již k 31. červenci 1977 splněn v hodnotě díla 6,81 mil. korun, do konce třetího čtvrtletí bylo vytvořeno dílo v hodnotě 9,2 mil. korun, což představuje překročení závazku na 135 procent. To je výsledkem cílevědomé politickoorganizační práce městských orgánů, účinné spolupráce s podniky, závody, organizacemi, školami, posádkou a občanskými výbory a zejména však iniciativy a aktivity pracujících a občanů, kteří svou účastí vyjadřují vztah k rozvoji našeho města.

Velmi dobrých výsledků bylo také dosaženo při plnění druhého roku šesté pětiletky a při plnění volebního programu NF. Postupnou realizací volebního programu se úspěšně rozvíjela péče o zdraví, vzdělání, školní výchovu, tělovýchovu a kulturní život občanů, péče o další zkvalitnění životních a společenských podmínek. Za tři čtvrtiny roku 1977 bylo dosaženo už hodnoty 130 milionů Kčs.

Mimořádná pozornost byla věnována nové bytové výstavbě, zejména v severní části města. Za období od voleb do zastupitelských orgánů dostali občané do užívání 339 bytů, postaveno bylo rovněž 78 rodinných domků. Požadavky na bydlení se všemi náležitostmi moderního člověka a zejména jejich uspokojování zůstává stále v našem městě ještě problémem, neboť dosavadní rozsah nové bytové výstavby ještě zdaleka není úměrný našich potřebám. Pro informaci uvádíme, že na MěstNV je podáno 440 žádostí o byt, 398 dalších žádostí je u stavebního bytového družstva mimo žádosti pracujících u závodů a organizací.

Neméně důležitou úlohu má péče o opravy a záchovnou údržbu bytového fondu. Za první pololetí 1977 splnil Podnik bytového hospodářství plán oprav na 53 procent.

Placené služby zabezpečuje Okresní podnik služeb. V roce 1976 byla zahájena výstavba objektů sloučených provozů, jež si do konce září 1977 vyžádala nákladu 2 238 000 Kčs, dokončena bude v roce 1978. Autoservis byl rozšířen o lakovnu,

novou vypalovací a stříkací pec, o nové pracoviště pro nátěry a stříkání vozidel a o novou karosárnu, letos postupuje další modernizace. Ve čtvrtém čtvrtletí 1977 bude otevřeno nové holičství a kadeřnictví, sběrna šatstva a prádla v severní části města.

Technické služby města Hranic, jež zajišťují neplacené služby, rozšiřují v letošním roce veřejné osvětlení v Teplicích nad Bečvou a směrem k místní části Drahotuše. Na údržbu a rozšíření veřejné zeleně bylo za první pololetí 1977 vynaloženo 514 tisíc Kčs.

Pro zlepšení služeb obchodu byla v roce 1977 rekonstruována prodejna masa a uzenin na náměstí 8. května nákladem 250 tisíc Kčs, zahájena výstavba nové prodejny v místní části Valšovice, v severní části města se dokončují nové speciální prodejny masa a uzenin, tabáku a zeleniny.

Modernizace školního zařízení si vyžádala nákladu 1,4 mil. Kčs. Do provozu byla uvedena nová mateřská škola v místní části Drahotuše, rozšířeny byly mateřské školy n. p. SIGMA a HCV, buduje se mateřská škola v akci Z v Komenského ulici. Protože v ZDŠ se zvyšuje směnnost, MěstV KSČ a MěstNV vytvářejí usilovně předpoklady pro zahájení výstavby nové budovy ZDŠ a nové školní stravovny.

V roce 1977 bylo otevřeno nové zdravotní středisko v Komenského ulici a nové dětské středisko.

Vedle budovatelského úsilí byl také rozvíjen politický a společenský život občanů, což se promítalo jak v jeho bohatší ideové náplni, zaměřené především k 60. výročí VRŠR, tak v masové účasti občanů na všech rozhodujících celoměstských akcích.

Celkem se uskutečnilo 23 veřejných schůzí KSČ s celkovou účastí 2235 občanů, z toho bylo 662 mladých lidí. Přítomno bylo také 80 % poslanců MěstNV, zástupců vyšších orgánů KSČ, NF a poslanců vyšších zastupitelských sborů za město Hranice. Účastníci schůzí schválili rovněž delegace, které 10. prosince 1977 odevzdají představitelům města pozdravné poselství pracujícím Sovětského svazu a kolektivní závazek na počest 30. výročí Vítězného února.

V diskuzi na veřejných schůzích vystoupilo 117 občanů. Zejména je nutno kladně hodnotit vystoupení funkcionářů občanských výborů, kteří informovali občany o výsledcích práce v obvodech své působnosti a vyhlášovali socialistické závazky na počest 30. výročí Vítězného února. Občané hovořili k otázkám tvorby a ochrany životního prostředí, k některým nedostatkům na úseku poskytovaných služeb a obchodu a k tísnivé situaci v dopravě ve městě. Diskuse vyjadřovala živý zájem občanů o život a rozvoj města. Přítomní odpovědní funkcionáři a zástupci v převážně většině kvalifikovaně na připomínky odpověděli. Podle obsahu je budou řešit příslušné orgány MěstNV, o způsobu vyřízení budou občanské výbory a uliční organizace KSČ informovány.

Závěrem lze říci, že slavnostní veřejné schůze KSČ na počest 60. výročí VRŠR proběhly důstojně a jak obsah referátů, tak diskuse vyjadřovaly podporu občanů realizaci politiky ÚV KSČ a plnění usnesení XV. sjezdu KSČ v podmínkách našeho města, aby občané svou účastí a aktivitou přispěli k důstojnému průběhu oslav Velkého října.

Antonín Lang,
vedoucí odboru pro vnitřní věci MěstNV v Hranicích

Ludvík Novotný

VZNIK BESKYDSKÉHO DIVADLA V HRANICÍCH V ROCE 1942

V prosinci letošního roku uplyne 35 let ode dne, kdy v Hranicích zahájilo činnost Beskydské divadlo, jež v dalších letech vyrostlo v přední krajskou scénu u nás a mělo významný podíl na našem kulturním životě.

O divadlo byl v Hranicích zájem už dlouho, už v šedesátých letech minulého století se hrávalo ochotnická představení. Od sedmdesátých let působilo ve městě několik spolků, jejichž dramatické odbory uváděly ročně několik desítek her různé umělecké úrovně, jež však měly tehdy svůj význam národně uvědomovací.

V období mezi oběma světovými válkami hrávali ochotnická představení členové dramatických odborů tělocvičných spolků. Ovšem po 15. březnu 1939 v době nacistické okupace byla činnost českých tělovýchovných jednot a dalších spolků postupně oklešťována, až v dubnu 1941 úplně zastavena. Přes mnohá omezení se však nacisté neodvážili v prvních letech druhé světové války český kulturní život úplně potlačit. Také hraničtí divadelní ochotníci hledali cestu k obnovení činnosti. Zpočátku hrávali pod záštitou okresního osvětového sboru, na jaře 1942 se sdružili do nové ochotnické organizace, která nesla název **Divadelní jednota ŮMDOČ** (Ůstřední matice divadelního ochotnictva českého). Její stanovy byly úředně schváleny 30. června 1942, na valné hromadě 17. srpna 1942 byl zvolen jejím předsedou primář hranické nemocnice MUDr. Bohumír Sanetřík, místopředsedou MUDr. Antonín Rosík, funkci jednatele vykonával František Sedlařík. Režisérský sbor tvořili František Benoni, Cyril Bláha, prof. Vladislav Hamšík, Rudolf Holub, Josef Jaroš, Marie Rosíková, Ladislav Šklíba, Josef Váňa a Karel Zaal. Vedle již známých a osvědčených hranických ochotníků se dostávali na jeviště také mladí divadelní nadšenci.

Podmínky pro činnost byly značně svízelné, zkoušky probíhaly na různých místech, např. střídavě v budovách nynějších ZDŠ v ulici 1. máje, v zadní místnosti dnes už zbořeně restaurace u Skřídlů na Motošíně, v tehdejší restaurační místnosti Besedy (nyní kanceláře Jednotného klubu pracujících), v bývalém hostinci Na schůdkách, někdy i v místnostech městské knihovny, kde tehdy působil jako knihovník Fr. Benoni. Většina představení byla hrána na jevišti v sále Besedy (dnešní JKP na náměstí), výjimečně některá v sále sokolovny, kterou tehdy německé vedení města v roce 1942 přestavovalo na divadelní sál. Přes tyto nesnadné podmínky, způsobené jak omezenými repertoárovými možnostmi v době tzv. protektorátu, tak obtížnými provozními poměry, uvedli hraničtí ochotníci v té době řadu dobrých představení.

Mezi hranickými ochotníky se také zrodila na tehdejší válečné poměry odvážná **myšlenka zřídit v Hranicích stálé české profesionální divadlo**. Hlavním důvodem těchto záměrů byla snaha poskytnout vyspělému obecnstvu hodnotnější divadelní představení, než mohli nabídnout přes všechno úsilí a dobrou vůli místní ochotníci. Ze stálých scén moravských z Brna, Olomouce a Ostravy se neuskutečňovaly téměř žádné zájezdy. Příčin tohoto stavu bylo několik: jednak nepřipravené komunikační spojení a odlehlost kraje od uvedených kulturních center, jednak značné finanční náklady, jež by si podobné zájezdy vyžadovaly, pak také málo vyhovující jeviště a divadelní sály v jednotlivých městech a konečně zřejmě i naprostý nezájem vedoucích pracovníků a herců tehdejších stálých divadel.

Myšlenka zřídit stálé krajské divadlo se v té době vynořila téměř současně mimo Hranice i v dalších městech: **Ve Vsetíně** však se sledovaly soukromé výdělečné zájmy: několik soukromých podnikatelů zamýšlelo shromáždit značný finanční kapitál a založit stálou dřevěnou scénu. **Ve Valašském Meziříčí** se místní

činitelé snažili zainteresovat kulturní pracovníky a představitele okolních obcí pro zřízení divadla. Chtěli si však usnadnit obtíže spojené s budováním divadla tím, že nabídli zřízení a vedení krajské scény stálému „kamennému“ divadlu, jehož činitelé ovšem pro takovou práci neměli pochopení.

V Hranicích, jak už bylo řečeno, záměr zřídit stálé divadlo se vyskytl při přípravách na ustavení Divadelní jednoty. Podle vzpomínek pamětníků už v březnu 1942, na schůzce ochotníků vyslovil tajemník František Sedlařík jako jeden z prvních návrh, aby tento ochotnický spolek se stal základnou stálého divadla na Hranicku. Stejnou myšlenku sledovali i další členové připravované divadelní jednoty, MUDr. B. Sanetřík, Fr. Benoni, Lad. Šklíba, prof. Vlad. Hamšík, Karel Zaoral. Iniciativní myšlenky byly velmi smělé, ale i různorodé, pokud šlo o definiční realizaci. Záměr byl vtělen i do stanov Divadelní jednoty.

Nejaktivněji si při uskutečňování záměru zřídit v Hranicích divadlo počínal Ladislav Šklíba, tehdy úředník pobočky Pozemkového ústavu (záložny) v Hranicích, a František Benoni, tehdy městský knihovník. Fr. Benoni se snažil zainteresovat pro tuto myšlenku další hranické kulturní pracovníky, zejména jednatele býv. okresního osvětového sboru učitele Antoše Čajku, který však z počátku zaujal k této smělému plánu dosti rezervované stanovisko. Zatím Ladislav Šklíba hledal někdejšího majitele divadelní koncese, bez níž nebylo možno podle tehdejších zákonných ustanovení divadlo provozovat. Po delším pátrání našel v červnu 1942 v Uherském Ostrohu venkovského divadelního ředitele Josefa Hružu, který sice byl ochoten ke spolupráci, ale jehož divadelní koncese byla tehdy v klidu. Bylo tedy třeba zainteresovat další veřejné činitele, kteří by svým vlivem dosáhli obnovení Hružovy koncese. Tehdy už i učitel Antoš Čajka se za myšlenku zřízení krajského divadla postavil a prostřednictvím svých známých získal podporu Antonína Skály, jednoho ze zakladatelů Horáckého divadla v Třebíči, který poskytl mnohé poznatky o vzniku, organizaci a provozu této první krajské scény na Moravě. Po schůzce hlavních iniciátorů záměru, jež se uskutečnila začátkem srpna 1942 v místnostech býv. Pozemkového ústavu na hranickém náměstí a po získání dalších spolupracovníků, zahájili František Benoni, Antoš Čajka, Bořivoj Oháňka (vedoucí Pozemkového ústavu), pplk. v. v. Josef Pečl, primář MUDr. Bohumír Sanetřík, František Sedlařík a Ladislav Šklíba, kteří tvořili vlastně první přípravný výbor, usilovnou činnost, aby nové divadlo v Pobeskydí mohlo brzy zahájit činnost. Prostřednictvím tehdejší krajské osvětové služby bylo v srpnu 1942 zahájeno jednání s kulturními činiteli jednotlivých měst, kam mělo nové divadlo zajíždět.

O velkém zájmu kulturních činitelů o nové divadlo svědčí, že sám básník Petr Bezruč doporučil název „BESKYDSKÉ DIVADLO“, který po konzultaci s univ. prof. dr. Františkem Trávníčkem v Brně byl také přijat.

V té době bylo také zahájeno jednání s dr. Vladimírem Kolátorem, dramatikem, režisérem a spisovatelem, původem z Prahy, aby se stal uměleckým šéfem tvořícího se divadla.

Výsledky usilovného a horečného jednání byl velmi kladné, kulturní činitelé měst a míst v Pobeskydí uvítali myšlenku hranických divadelníků se zájmem. Přitom vyšlo najevo, že podobný záměr, jak už uvedeno, se zrodil také v dalších místech, Hraničtí však projeví největší aktivitu a smysl pro realitu. 11. září 1942 se konala v Hranicích první informativní a pracovní schůze všech zájemců o zřízení Beskydského divadla. Za účasti zástupců měst Bystřice pod Hostýnem, Frenštátu pod Radhoštěm, Holešova, Hranic, Hulína, Kojetína, Lipníka nad Bečvou, Místku, Rožnova pod Radhoštěm, Valašského Meziříčí a Vsetína byl ustaven přípravný výbor pro zřízení Družstva Beskydského divadla, do jehož čela byli postaveni tito dobrovolní funkcionáři:

Předseda — prim. MUDr. Bohumír Sedlařík z Hranic, I. místopředseda — Vladimír Havelka ze Vsetína, II. místopředseda — Vít Pavlík, knihkupec z Valašského Meziříčí, III. místopředseda — pplk. v. v. Josef Pečl z Hranic, dramaturg — odborný učitel Antoš Čajka, jednatel — Ladislav Šklíba, úředník z Hranic, zapsatel — František Sedlařík z Hranic, pokladník — Bořivoj Oháňka, úředník z Hranic, členy výboru se stali zástupci jednotlivých uvedených měst, mezi nimi byl i František Benoni, městský knihovník v Hranicích.

Na schůzi byl přítomen také příští umělecký šéf divadla dr. Vlad. Kolátor a divadelní ředitel Josef Hruž. Antonín Skála z Třebíče obšírně vysvětlil úkoly krajského divadla podle zkušeností získaných v Horáckém divadle v Třebíči, jež zahájilo činnost už 18. října 1940 jako první regionální scéna na Moravě. Také stanovы Družstva Beskydského divadla byly navrženy podle vzoru stanov Horáckého divadla a byly předloženy tehdejšímu Zemskému úřadu v Brně ke schválení.

V průběhu dalších přípravných jednání získali členové přípravného výboru souhlas českého divadla v Ostravě se zřízením Beskydského divadla. Rovněž vedení českého divadla v Olomouci zaujalo po intervenci Fr. Benonih a Lad. Šklíba kladné stanovisko k rodícímu se Beskydskému divadlu a tehdejší ředitel navrhl dokonce některé divadelní odborníky, kteří by mohli novou scénu vést. Přes kladné stanovisko Svazu českého herectva i zástupce tehdejšího ministerstva lidové osvěty v Praze se však nepodařilo vyříditi obnovení divadelní koncese ředitele Josefa Hružy. Proto v říjnu 1942 jednali členové přípravného výboru Družstva Beskydského divadla s ředitelem Moravského lidového divadla v Brně Oldřichem Lukešem, který měl o práci v Hranicích zájem. Jednání však nevedlo ke kladnému výsledku, protože členové jeho souboru z rodinných důvodů odmítli změnit pracovníště. Oldřich Lukeš však přislíbil aspoň další spolupráci.

Současně však hledal divadelní ředitel Miloš Cimbálník, tehdy v Morkovicích u Kroměříže, inzerátem herce pro svůj soubor, který v uvedené době čítal jen osm členů. Projevil ochotu poskytnout svou divadelní koncesi pro provoz Beskydského divadla. Členy souboru přislíbil také opatřit dr. V. Kolátor, mimo to nabídl své služby přípravnému výboru další čtyři herci stálých divadel. Na schůzce 5. listopadu 1942 zástupci přípravného výboru pro zřízení Družstva Beskydského divadla předseda MUDr. B. Sanetřík, jednatel L. Šklíba a Fr. Benoni dohodli, že ředitel Miloš Cimbálník se spolu s dr. V. Kolátorem ujme od 1. prosince 1942 vedení Beskydského divadla.

15. listopadu 1942 zahájili činnost první administrativní pracovníci divadla. **Ladislav Šklíba jako tajemník a Milada Dobiášová z Ostravy jako úřednice.** První kancelář Beskydského divadla byla umístěna v prvním poschodí budovy tehdejší Kontribučenské záložny, nynější státní spořitelny naproti zámku, brzy se však přestěhovala do domu č. p. 98 pod podloubím v nynější Leninově ulici. **Část souboru nastoupila do zaměstnání 22. listopadu 1942, ostatní s ředitelem M. Cimbálníkem zahájili činnost 1. prosince 1942.**

Počátky divadla byly velmi těžké, protože kromě chuti do práce nemělo divadlo pro svou činnost doslovně nic, chybělo jakékoliv technické vybavení. Po zvážení možností, jež tehdejší soubor poskytoval, byla pro zahajovací představení vybrána **veselohra Václava Klimenta Klicpery DIVOTVORNÝ KLOBOUK**, kterou v režii a dramaturgické úpravě dr. V. Kolátora uvedlo **Beskydské divadlo poprvé 19. prosince 1942** v sále hranické sokolovny v tomto obsazení:

Strnad, student	Ladislav Besta,
Křepelka, student	Karel Uhlíř,
Koliáš, Strnadův strýc	František Benoni,
Barnabáš, hostinský	Eugen Dobiáš,

Bětuška, jeho dcera	Radvana Havelková,
Karel, myslivecký mládenec	Jan Přerovský,
Pohořalský, písničkář	Eduard Mušek,
Zvonek, sklepník	Ladislav Šklíba,
Datlík, sklepník	Emanuel Malovec,
Petr, podomek	Karel Mrštík.

Výpravu pro toto zahajovací představení vytvořil tehdy mladý, talentovaný výtvarník Ladislav Vychodil (nyní šéf výpravy a scénograf Slovenského národního divadla v Bratislavě, od roku 1975 národní umělec).

Do konce roku 1942 uvedlo Beskydské divadlo ještě **další dvě premiéry:**

20. prosince 1942 hru F. P. Bucha „Chlapík“ v režii J. Zajíce, 25. prosince 1942 hru V. Wernera „Právo na hřích“ v režii Fr. Benoniho. Současně zahájilo s těmito hrami zájezdy do okolních měst a obcí. První představení byla přijímána veřejností různě, někde s rozpaky, většinou se zájmem, až s nadšením.

Uprostřed těžké válečné doby se podařilo v Hranicích položit základy k novému kulturnímu zařízení, jehož **soubor čítal ke konci roku 1942 už 22 členů.**

Miloš Cimbálník, ředitel divadla,
Ladislav Šklíba, tajemník,
dr. Vladimír Kolátor, umělecký šéf,
Ladislav Vychodil, šéf výpravy,

herecký soubor: František Benoni, herec a režisér, Ladislav Besta, Marie Cimbálníková, Eugen Dobiáš, Radvana Havelková, Marie Hilbertová, Marie Janoušková, Eduard Mušek, Libuše Hamrová-Nováková, Karel Uhlíř, Jan Vykydal-Přerovský, Marie Vykydalová-Přerovská, Karel Mrštík, divadelní mistr a herec, Josef Zajíc, režisér, Milada Dobiášová, úřednice, Františka Jeřábková, nápověda, Emanuel Malovec, inspicient, František Fabiánek, divadelní sluha.

Zakladatelé Beskydského divadla, vedení heslem „Hodnotné divadlo všem“ si dali za úkol organizovat a provozovat důstojná česká představení v oblasti Pobeskydí i mimo ni a pečovat o divadelní a uměleckou kulturu kraje a podporovat uměleckou tvorbu divadelní. Pro uskutečňování těchto snah vyvinuli mnoho úsilí a věnovali mnoho energie. Jejich úsilí neslo už některé znaky budoucího vývoje: Celá organizace Beskydského divadla a oblast jeho působení svědčila o tom, že budovatelé této krajové scény měli na mysli demokratizaci divadla, jež mohla být ovšem plně uskutečněna až po osvobození v nových politických a společenských podmínkách.

Prameny a literatura:

Okresní archiv Nový Jičín, fond Beskydské divadlo, za přispění děkuji řed. Jaroslavu Štindlovi,

Okresní archiv, pracoviště Poštát, fond ONV Hranice,

vzpomínky M. Dobiášové a Fr. Sedlařka,

Krajové divadlo, soubor úvah, Hranice 1944.

POHLEDY Z HELFŠTÝNA

31. května 1977 patřilo nádvoří hradu Helfštýna hudebníkům z Hranic, zpěvákům z Lipníka nad Bečvou a pracovníkům čs. televize z Ostravy. Natáčel se zde podle námětu Bronislava Ludmily **hudební pořad POHLEDY Z HELFŠTÝNA**, určený pro polední koncert, který čs. televize vysílala v neděli 23. října 1977 v době od 11.35 hodin do 12.10 hodin.

V pořadu se diváci seznámili se zajímavými údaji z bohaté historie hradu Helfštýna a se vztahem velkých postav české hudby k známým místům v Moravské bráně: s pobytem Bedřicha Smetany v Týně nad Bečvou a v Hranicích, se zájezdy Antonína Dvořáka do Lipníku nad Bečvou, s návštěvami Vítězslava Nováka v lázních Teplicích nad Bečvou, připomenuta byla také Kelč jako rodiště Jaroslava Křičky. Program zahájili hraničtí hudebníci z ochozu věže hradu Helfštýna „Slavnostní fanfárou“ od hranického hudebního skladatele Rudolfa Heidera. **Dechový orchestr jednotného klubu pracujících z Hranic** za řízení dirigenta Josefa Slimáčka přednesl skladby: „Oči lásky“ od Antonína Dvořáka, část Slovácké suity „Zamilovaní“ od Vítězslava Nováka, „Ze studentského života“ a „Slavnostní předeheru D dur“ Bedřicha Smetany. **Pěvecký sbor Spojeného závodního klubu TOS z Lipníka nad Bečvou** za řízení J. Vetešníka doplnil program smíšeným sborem Antonína Dvořáka „Vyběhla bříza běličká“, mužským sborem Jaroslava Křičky „Vojenská košulka“, ženským sborem „Přiletěly vlaštovičky“ od Bedřicha Smetany. Smíšený sbor spolu s dechovým orchestrem přednesl Smetanův sbor „Proč bychom se netěšili“ z Prodané nevěsty. Hudbu provázely zajímavé záběry hradu Helfštýna a pohledy do půvabné krajiny Moravské brány.

Koncert měl ve veřejnosti živý ohlas, jak o tom svědčí jeden z četných dopisů, který Čs. televize v Ostravě obdržela od posluchačů. Jaromír Borovička z Olomouce 24. října 1977 napsal:

„Děkujeme Vám touto cestou za výborný pořad, který jste vysílali v neděli, včera 23. října 1977 pod názvem POHLEDY Z HELFŠTÝNA. Pořad se nám líbil pro šťastný scénář, celkovou náladu kraje, výběr hudby, neznámý hrad — zajímavý a krásný — dobré obsazení konferenciérů, dechovka z Hranic a pěvecký sbor z Lipníka. Oba posledně jmenované kolektivy nás uměleckou úrovní přímo šokovaly, byly výborné a je od vás nedocenitelné, že jste vybrali místní amatéry ... Přimlouváme se za opakování celého pořadu v příhodnější dobu, někdy večer ... Byli jsme opravdu spokojeni.“

ŠEDESÁTINY ZASLOUŽILÉHO UMĚLCE JIŘÍHO BRDEČKY

24. prosince vstoupí mezi šedesátníky hranický rodák, zasl. umělec Jiří Brdečka. Ovzduší, v němž v Hranicích vyrůstal, drobné příběhy z jeho dětství zachytil s velkou láskou i bezprostředností v půvabné knížce „DOMA“ jeho otec, odborný učitel Otakar Brdečka, ve své době známý kulturní pracovník v Hranicích. Některé dojmy ze studia na hranickém gymnáziu v letech 1928—1936 vtělil Jiří Brdečka do drobné vzpomínkové črty „Žlutý dům“, napsané pro památník 100 let gymnázia v Hranicích z roku 1971. Studia dějím umění na filosofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze přerušila druhá světová válka.

Všestranný, široký talent Jiřího Brdečky se projevuje postupně v mnoha oborech umělecké činnosti. Jeho výtvarné vlohy mu umožnily dosáhnout už ve válečné době a v prvních letech po osvobození 1945 značné popularity v úloze

novinářského kreslíře v humoristických rubrikách časopisů Ahoj na neděli, Kvítko a v magazínu Zdroj, v němž, ačkoliv vlastně v této činnosti samouk, dosáhl značné profesionální úrovně. Se zdarem také ilustroval humoristické knížky našich známých autorů. Ovšem nejvíce mu k srdci přirostly ilustrace k prvnímu vydání jeho nejmilejší knížky **Limonádový Joe**. A tu jsme u Brdečkovy **beletrie**. Nejúspěšnější je jeho prvotina — Limonádový Joe, jež už vyšla čtyřikrát a představuje vtípnou parodii na literární brak, na všechny rodokapsy a kovbojky, indiánky a buffalobílky, rozšířené v dobách našeho mládí. Je namířena také proti jednotvárným stylistickým a motivickým prostředkům v literatuře a v umění vůbec. K této tematice se Jiří Brdečka znovu vrátil v knize „**Kolty bez pozlátká**“ (1956), v níž zbavuje nepravé glorioly „hrdiny“ Divokého Západu z doby bojů proti Indiánům před více než sto lety. Nejzralejší a umělecky nejpůsobivější je většina povídek ze zatím poslední beletristické práce Jiřího Brdečky „**Faunovo příliš pozdní odpoledne**“. Titulní povídka z této knihy se stala jedním z reprezentantů naší beletrie v antologii čs. povídkové tvorby, vydané známou britskou edicí PINGUIN. V roce 1964 získala právem v shakespearovské soutěži první místo poetická, ale zároveň filosoficky zaměřená loutková hra Jiřího Brdečky **Žito kouzelník** o králi Václavu IV. a jeho kouzelníku. V časopisech věnovaných čs. filmu se také uplatnily četné Brdečkovy fejetonistické příspěvky, v období po osvobození byly také pilně čteny jeho filmové kritiky v denním tisku.

V té době se také Jiří Brdečka plně oddal práci s filmem jako **scénárista a později režisér animovaných filmů**. Kreslířské zájmy musely této nové činnosti ustoupit, ovšem zase naopak získané zkušenosti a dovednosti v tomto oboru výtvarné tvorby se velmi dobře uplatnily. Jako scénárista se Jiří Brdečka podílel na přípravě řady filmů, např. **Císařův pekař a Pekařův císař**, a pohádce **Sůl nad zlato**, zpracoval scénář pro film **Veliké dobrodružství** o slavném cestovateli Emilu Holubovi, **Ztracenci** podle povídky Aloise Jiráska a zejména **Limonádový Joe**, který dosáhl světové proslulosti a stále se vrací na promítací plátna biografiů i na televizní obrazovky. Jak nedávno připomnělo Rudé právo ve stati **Zájem o čs. kulturu**, patří Limonádový Joe mezi filmy, které mají dodnes u světového publika dobrou odezvu a po určitém čase se znovu vracejí do kin Moskvy a dalších měst. Připomeňme také, že povídkový film **Pražské noci** měl při oslavách 800 let Hranic v roce 1969 v našem městě svou mimopražskou premiéru za účasti autora. V současné době se dokončuje podle scénáře Jiřího Brdečky a v režii O. Lipského nový film **Vždy ve střehu**, jenž bude uveden v našich kinech v příštím roce.

A snad největší proslulosti u nás i ve světě dosáhl Jiří Brdečka **v oblasti animovaných filmů**. Významná je jeho **spolupráce na scénářích animovaných (loutkových) filmů národního umělce Jiřího Trnky**, z nichž jsou nejznámější **Císařův slávik**, **Árie prerie**, **Staré pověsti české**, **Sen noci svatojánské**. Mezinárodní proslulost mu přinesla jeho **režijní činnost v oboru kresleného filmu**. V období let šedesátých jeho kreslené filmy získaly velké ceny na všech nejdůležitějších evropských festivalech animovaného filmu, tj. v Annecy, Tours, Oberhausen, na Mamaji i v zámoří. Nejúspěšnějším dílem v tomto oboru se stal kreslený film „**Spatně namalovaná slepice**“, která odnesla ceny na devíti festivalech a byla navržena do soutěže o Oscara.

Rozhodnutím vlády ČSSR z 22. prosince 1967 byl Jiří Brdečka za úspěšnou scénaristickou a režijní práci jmenován **zasloužilým umělcem**.

Nakonec s přáním dobrého zdraví přejeme našemu jubilantovi, aby celá jeho umělecká tvorba, zejména filmová, která se stala hlavní náplní jeho bohatého života a jeho životní láskou, mu přinesla hodně vnitřního uspokojení a úspěchů.

L. Novotný

NAŠE BLAHOPŘÁNÍ spoluobčanům, kteří se v prosinci dožívají

75 let:

Božena Pražáková, Komenského ul.
Valerie Reichová, kpt. Jaroše
Josef Ůlehla, tř. 1. máje
Františka Dvořáčková, Šmeralova ul.
Anna Balašová, Komenského ul.
Štěpán Juřica, Sovětské armády
Terezie Hofmanová, Máchova ul.
Anděla Čermáková, Sovětské armády
Anna Vičová, Hakenova ul.
Františka Stixová, Drahotuše
Ludmila Postová, Slavíč

80 let:

František Posmyk, Galašova ul.
František Opekar, Sovětské armády
Milada Zrumková, Struhlovsko
Marie Petrová, Komenského ul.
František Klivar, Olšovec

85 let:

Albina Novotná, Bezručova ul.
Marie Pracko, Jiřího z Poděbrad
Silvestr Potyš, Struhlovská
František Brožovič, Drahotuše

Z GALERIE HRANICKÝCH KRONIKÁŘŮ 19. STOLETÍ

PhDr. Bohumír Indra

Pamětní záznamy Žáčkovy poznámkové knihy z let 1869—1901

Městský sekretář Josef Žáček, který v roce 1869 sestavil pamětní záznamy o významnějších událostech města Hranic od poslední opravy radniční věže roku 1822 do opravy radnice v roce 1869, jež byly toho roku vloženy do makovice radniční věže, byl v roce 1876 pověřen vést knihu záznamů významnějších událostí města pro založení městské kroniky po příkladu jiných měst. Městský kancelista Jan Hansmayer, který už v roce 1869 pořídil opis Žáčkem sestavených záznamů, použil pro vedení záznamů prázdnou formulářovou knihu četnických hlášení obcí, kterou autentizoval protažením provázků celou knihou a opatřil vzadu na deskách pečeti obce, svým podpisem a datem 30. října 1876. Kniha, kterou nadepsal „Noitzen von Weisskirchen“ měla obsáhnout pamětní záznamy o městě od vydání obecního zákona roku 1849 na konstituování nové správy města v roce 1850 do současnosti a měla být vedena pravidelně dále. Poznámková kniha se dochovala podnes a je uložena v archivu města.

Až do konce srpna 1850 byly Hranice spravovány představeným úřadem, do-
sazovaným vrchnostenským úřadem, resp. jím schvalovaným, v čele s prvním
představeným a druhým spolupředstaveným, dvěma policejními dozorcí, 1 obec-
ním a 1 kontribučním pokladníkem a 1 obecním písařem. Představený úřad
přibíral v důležitých záležitostech obce k poradě obecní výbor, který byl 20člen-
ný. Pořádek v obci udržovali dva, později tři policejní sluhové. Tato forma sprá-
vy města byla zavedena roku 1788, když město při nové organizaci městské sa-
mosprávy **ztratilo v r. 1787 soudní pravomoc a magistrát a pokleslo na poddanské
město**, podřízené v politických a soudních záležitostech zcela vrchnostenskému
úřadu majitele panství v Hranicích. Pouze vedení gruntovní knihy městské a evi-
dence branců musela být roku 1789 na příkaz krajského úřadu v Hranicích vrá-
cena vrchnostenským úřadem městu, ale i potom musela být každá smlouva
před zápisem do gruntovní knihy města schválena vrchnostenským úřadem. Od
1. září 1850 fungovala v Hranicích po provedených volbách obecní samospráva

nová správa obce v čele s voleným starostou, 3 obecními radními a 12 zástupci obce kromě dvou náhradníků. Poněvadž vedení gruntovních knih přešlo z města na nově zřízené státní okresní soudy, byl dosavadní vedoucí gruntovní knihy ustanoven vedoucím městské kanceláře (sekretářem) a ku pomoci mu přidán kancelista, oba jako placení zaměstnanci města s ročním platem. Také volený starosta dostával funkční plat za ztrátu času.

Hansmayer vynechal v nově založené poznámkové knize prvních 8 stran pro zápisy událostí od roku 1850 a začal psát zápisy až od roku 1852. Jeho zápisy do roku 1869 jsou vlastně pouhým výtahem Žáčkových záznamů z pamětního listu, pořízeného toho roku pro vložení do bání radniční věže, jsou však stručnější a obsahově chudší, původní zápisy z roku 1869 jsou pramenně hodnotnější. Z Žáčkových záznamů pamětního listu z roku 1869 uvedeme tu ještě některé další významnější zápisy, týkající se požárů, povodní, zemětřesení v Hranicích, cholery v roce 1866 a významnějších návštěv ve městě v letech 1824—1869. Žáček jako všichni kronikáři té doby věnoval velkou pozornost požárům a živelním pohromám, které byly tehdy nejen časté, ale pro obyvatele hrůzné, protože ochrana před nimi a prevence nebyla vlastně žádná. Už v roce 1824 zaznamenal velký požár ve městě, při němž vyhořela i budova fary. Další velký požár zaznamenal roku 1856, který vypukl v noci 30. září v Horní ulici a zcela zničil domy čp. 325, 328, 329, 330, 331, 336, 337, 338, 339, 340 i s hospodářskými budovami a 3 vrchnostenskými stodolami za Horním dvorem. Silný vítr podporoval rychlé šíření ohně. Hned nato roku 1858 dopoledne 10. srpna vyhořely další domy v Horní ulici čp. 318, 411 a 319. V roce 1867 vypukl oheň dopoledne 24. července v Bělotínské ulici v domě Jana Zámorského a v krátké době shořely pro silný vítr všechny sousední domy čp. 294, 295, 296, 298, 299, 300, 301, 302, 303, a 8 stodol. Požárů menšího rozsahu zaznamenává ve městě více.

Ještě častější byly povodně způsobované neregulovanou Bečvou a Veličkou. Žáček zaznamenává velké záplavy vod a škody způsobené 29. června po velké a dlouhotrvající bouři která se strhla nad městem. V roce 1844 strhla opět rozvodněná Velička všechny 3 mosty, ležící pod židovskou fortmou. Také v roce 1853 po průtrži mračen 1. července večer v Potštátském údolí se Velička tak rozvodnila, že vystoupila z břehů a napáchala nesmírné škody. Žáček uvádí, že takové stoupnutí vody ve Veličce od lidské paměti nebylo pamatováno. I Bečva vystoupila v noci z 1. na 2. července z břehů. A již příštího roku 1854 v sobotu 19. srpna večer po deštích trvajících několik dnů, se Bečva rozvodnila tak, že zaplavila celý Motošín a také všechna pole na Drahotuchu byla pod vodou. Voda dosahovala takové výše, že na silnici proti lázním Teplicím stála přes 7 střešiců vysoko (asi 2,2 m) a u Střelnice se přelila přes zahradní zeď. Dřevěný most u Teplic i most přes Bečvu na Motošíně byly vodou strženy a zničeny. Škody tím vzniklé na domech a polích byly nesmírné. Všechny vesnice na levém břehu Bečvy byly po řadu měsíců odříznuty od města a městského trhu. A v únoru 1855 nato protrhly plovoucí ledy s velkou vodou vodní stav na Bečvě k Trávníckému mlýnu v délce 70 kroků. Nový velký dřevěný most přes Bečvu, stavěný urychleně v létě 1855, stál 10 316 zlatých, ale už po deseti letech musela být dřevěná vozovka na mostě roku 1866 zcela znovu přeložena novými trámy.

Cenný je Žáčkův záznam o zemětřesení v Hranicích v roce 1858, o němž máme zprávy i z jiných měst severovýchodní Moravy. Dne 15. ledna kolem 9 hodin večer bylo pocíteno v celém městě tak silné zemětřesení, že v domech spadly sklenice a jiné věci se stolu a kde jindy stály, na zem. Kladivo na zvonu záměcké věže začalo dosti silně tlouci. Takové zemětřesení, píše Žáček, nebylo v Hranicích ještě nikdy pocíteno.

Žáček zaznamenává i údaje o opravách kostela, cenné pro dějiny umění, a další významné události v Hranicích. V roce 1834 byla střecha kostelní věže, krytá dosud plechem, strženým větrem, pokryta břidlicí. Příštího roku 1835 byla 6.

dubna nasazena nová pozlacená makovice na velké kostelní věži a 9. září 1839 pozlacená makovice i na malé věži kostelní. Přitom hrála hudba, na Bečvě byly odpáleny moždíře a dětem shazovány s věže obrázky a perníkové lodičky. Zda byly do nových bání vloženy nějaké pamětní listiny, Žáček neuvádí, je to však pravděpodobné. Když v roce 1844 navštívil Hranice arcibiskup Sommerau-Beck, byl u nové hospody na konci Drahotušské ulice vítán slavobránou. Poněvadž se v Hranicích velmi rozmohlo pití pálenky, hlavně u chudšího obyvatelstva, což mělo tragické následky v mnoha rodinách, zahájili kněží **soustavný boj proti alkoholismu** kázáním a skládáním slibů odřeknutí se pití kořalky. První kázání proti nadměrnému pití kořalky měl v Hranicích 10. února 1845 farář Rada a po kázání složilo několik set lidí slib, že se odřikají pití pálenky. V roce 1858 dal pozřít starou mariánskou sochu na náměstí měšťan Josef Jakeš z čp. 6. Když v roce 1864 bylo 24. června slaveno **sté výročí dokončení stavby farního kostela**, k jehož oslavě vydal toho roku kaplan Libor Scholz vlastním nákladem **první česky psané dějiny města Hranice**, vykonal slavnostní mši dómský probošt ze Lvova Ondřej Ostravský, rodem Hraničan (nar. 1795), Gallašův odchovanec, spisovatel a biskup tarnovský v Haliči. Téhož roku koupil v Olomouci a dal postavit vlevo před vchodem do farního kostela kříž hranický pasekář Jan Trousil, k němuž přibyla později ještě asymetrická socha sv. Anny, které jsou tam posud. **O jejich odstranění marně bojoval roku 1885 s církevními úřady hranický farář Josef Čech**. Symetrické a výšce průčelí kostela odpovídající umělecky provedené kamenné sochy slovanských apoštolů **Cyryla a Metoděje**, pořízené z dobrovolných darů, jež chtěl farář Čech dát postavit na jejich místo, **nesměly být pro protesty hranických Němců postaveny u kostela** a byly nakonec postaveny před vchodem do hranického Kostelíčka, kde jsou podnes. Historicky cenný je také Žáčkův záznam, že roku 1867 byly **obrazy křížové cesty u Kostelíčka zdarma** nově malovány Františkem Václavíkem, pozdějším purkmistrem města, dobrým malířem — dilatantem, majitelem dvora čp. 286. Václavíkovy obrazy nahradily obrazy Gallašovy, pořízené jím roku 1807, zničené deštěm a povětřím. Václavíkovy obrazy byly však už roku 1885 opět tak sešlé, že byly nahrazeny dřevěnými křížové cesty, zhotovené v Gröden v Tyrolích, chráněnými postavenými kapličkami a mřížemi, jež jsou tam podnes.

Velmi podrobně popisuje Žáček **válečné události roku 1866**, jak se dotkly města, jež přinesly do Hranic cholera. První průzkumné oddíly pruského vojska přišly do Hranic od Nového Jičína 27. července v noci v síle 20 mužů s jedním důstojníkem. Přespaly v hostinci u Černého orla (dnes kino Svět). Další den připochoďovaly odpoledne dva bataliony vojska o síle 721 a 750 mužů, které po přenocování odpochoďovaly k Přerovu. Téhož dne 30. července přišly opět dva bataliony, každý o síle 760 mužů, třetí batalion městem jen prošel a ubytoval se v Drahotuších. V noci 30. července byli Prusáci v Hranicích a Drahotuších alarmováni a vyrukovali, potom se však opět vrátili do kvartýrů, když se ukázalo, že šlo o planý poplach. Žáček popisuje úlek a zmatek Prusáků, způsobený poplachem, kdy mnoho vojáků nebylo schopno rychle se obléci a prosili měšťany, aby je někam schovali, aby nemuseli vyrukovat. Než se batalion shromáždil, uběhlo 45 minut. Mnozí vojáci přitom ztratili boční a střelné zbraně, tornistry a jiné věci. Hned druhý den 31. července odpochoďovaly oba bataliony zpátky na Kelč. Také 1. srpna byly v Hranicích ubytovány dva bataliony, přišlé z Přerova, které po přenocování odpochoďovaly k Novému Jičínu. Hned den nato přišel 1 batalion a 1 pěší baterie a po přenocování odpochoďovala do Fulneka a baterie do Spálova. Celkem bylo v Hranicích ubytováno **208 důstojníků, 6845 mužů a 437 koní**. Město i okolní osady mnoho vytrpěly od Prusáků, hlavně od pruské kavalerie. Na přepřezích jim muselo být přistavěno několik set vozů. Měšťané, u nichž byli vojáci ubytováni, museli je stravovat, jak bylo nařizováno. K snídani museli vojáci dostat kávu nebo zasmažkovou polévku s houskou nebo chlebem. V poledne 24 lotů masa (42 dkg), zeleninu a půl mázu piva (3/4 l), večer opět zeleninu, půl mázu

piva. Chléb na celý den 1 a půl funtu (tj. 1,3 kg). Při odpočívání museli dostat kromě snídaně na cestu kus špeku nebo vuřtu a chléb. Denní stravování jednoho vojáka stálo každého měšťana 1 zlatý, důstojníka 2 zlaté, protože se jim musely připravovat ještě různé pečinky. Podle Žáčkova svědectví **ješli Prusáci všechno dohromady**, např. míchaná vejce se špekem a povidlemi, špek namazaný máslem a medem, chléb s máslem a kyselým mlékem, takže se mnohým brýcha nadýmala. V důsledku toho **vypukla ve městě cholera, která od srpna do konce října skosila 230 obyvatel města**. Prusové sami ztratili téměř čtvrtinu své armády na cholera. Hranický starosta Blaschke dostal po uzavření míru za patriotické chování a věrnost města císařskému domu zlatý záslužný kříž s korunou a od saského krále rytířský kříž Albrechtova řádu. Je pozoruhodné, že všechny bezprostřední poznámky Žáčkovi, ukazující pruské vojsko v nepříznivém světle, které ještě v roce 1869 byly schváleny městskou radou pro pamětní list do radniční věže, musely být v roce 1876 při zápisu do konceptu pamětní knihy města Hansmayerem vynechány.

Žáček zaznamenal i úmrtí J. H. A. Gallaše 15. února o půl páté ráno roku 1840 i některé významnější návštěvy a kulturní události ve městě. K roku 1846 zapsal, že 29. března přenocovala na hranické poště v Drahotušské ulici čp. 186 ruská carevna na své další cestě na Nový Jičín. Roku 1863 navštívil 16. listopadu Hranice císař František Josef I., aby si prohlédl vojenskou dělostřeleckou akademii a už 6. července 1864 si ji prohlédl též pruský král Vilém. Z kulturních událostí zaznamenal roku 1861 **založení mužského pěveckého sboru (německého) a roku 1862 založení českého spolku Beseda stavitelem Klimentem Zástěrou.**

Zápisy v poznámkové knize z roku 1876 jsou psány několikero rukou. Hansmayer psal zápisy do roku 1878, zápisy za rok 1879 jsou psány druhou rukou, další písař zapsal zápisy za léta 1877 až 1898 a čtvrtá ruka připsala několik záznamů za léta 1898 do roku 1901. Později nebylo již v zápisech pokračováno až na dva české zápisy, připsané v roce 1919 a 1920.

Záznamy za léta 1869 až 1876 jsou rozsahem i pojetím obdobné Žáčkovým zápisům pamětního listu z roku 1869, zápisy z pozdějších let jsou značně stručnější a týkají se převážně církevních záležitostí, požárů, požární a stavebních záležitostí. Ačkoliv nelze spolehlivě prokázat, že jejich autorem je Žáček, lze předpokládat, že bez jeho přímé účasti a souhlasu jako sekretáře města nemohli městští písaři do knihy nic zapisovat.

Ještě k roku 1869 je tu obsáhlý zápis **o táboru lidu, svolaném 4. července českým spolkem Besedou na louce u Bečvy** (dnešní park), kde z tribuny mluvil k shromážděnému českému lidu několik řečníků. Druhý den byl uspořádán společný výlet účastníků tábora lidu včetně zúčastněných českých spolků z okolních měst na černotínské louky. Tábor lidu byl první organizovanou manifestací **českého lidu Hranicka za politická práva**. Hansmayer komentoval událost spíše jako nevíтанou demonstraci, po níž další dny šel život v Hranicích opět jako dříve ve starých klonjích.

Mnohem významnější jsou **záznamy o stavbách a stavebních změnách ve městě**. Postavení Hellerovy továrny na sukna roku 1869 na místě bývalé Hoffmanovy barvírny ničilo hranické soukeníky i barvírny suken. Také **druhá barvírna sukna, Kobrova**, postavená na Motošíně na potoku Ludyni v domě čp. 428, která tehdy patřila Ferdinandu Kobrovi, **musela zastavit práci**. Majitel se zadlužil a musel barvírnu prodat. Koupil ji a roku 1870 postavili na jejím místě **přádelnu konopí Louis Noeggerath a Max A. Wolf zcela novou, která vyráběla provazy**. Budova stojí i podnes. Také v zařízení a využití nově postavených vojenských objektů nastaly změny. Dělostřelecká akademie, přeložená do Hranic roku 1858, byla roku 1869 v září opět přeložena do Vídně a v říjnu nahrazena **vojenskou technickou školou** a v roce 1878 přeložena do Hranic ještě **jezdecká škola kadetů**. O budovu této školy vedlo město Hranice právní proces s Drahotušemi, které tvrdily, že

škola leží na katastru Drahotuš a patří do Drahotuš. Město Hranice spor v roce 1886 vyhrálo, muselo však zaplatit Drahotušim 2000 zlatých za pozemky a **budova s pozemky byla pak „na věčné časy“ připojena ke katastru města Hranic**. Kadetní jezdecká škola vykoupila roku 1887 všechny obecní pozemky a podíly několika domů na Velkém Drahotuachu pro **jezdecké cvičiště** a již příštího roku 1888 byly na novém cvičišti konány první jezdecké závody. Pro umístění 17. batalionu domobrany zakoupila obec roku 1889 dům čp. 457 při Drahotušské ulici **pro stavbu nových vojenských kasáren i se sklady**. Stavba kasáren byla r. 1890 dokončena. K tomu účelu byla již dříve postavena na Struhovsku na obecním pastvisku **kruhová prachárna** pro domobranu. Pro lepší přístup ke kasárním objektům byla z popudu starosty dr. Plachkého **postavena roku 1891 nová silnice u Drahořenských objektů, která pak byla dále rozšířena u panské zahrady až k solnici tršské ulice podél kasárenských objektů, která pak byla dále rozšířena u panské zahrady až k solnici** (dnes československý sbor). Dnes je tato odbočka z třídy Čs. armády ulicí kapitána Jaroše, ulicí Purgešovou kolem sboru a most přes Veličku hlavní dopravní tepnou. Domobranecké kasárny byly pak v roce 1895 a 1896 ještě **rozšířeny stavbou další kasárenské budovy** v dnešní ulici kap. Jaroše a **postavením důstojnického domu**. Také ve čtvrti Pasek u Bečvy byla zřízena nová silnice.

K velkým stavebním změnám docházelo v druhé polovině 19. století také **ve městě a hlavně na předměstích**. Staré nevyhovující domy byly bořeny a stavěny nové, vesměs již cihlové, přízemní nebo jednopatrové městskými staviteli Andersem, Zachariášem Hermannem a Jamborem. Stavitel a civil. inž. Hermann koupil r. 1871 dva přízemní domy čp. 204 a 205 **v Drahotušské ulici**, demoloval je a postavil na jejich místě dvoupatrový nájemný obytný dům. Také vlevo k Trávnickému mlýnu postavil roku 1873 čtyři nové domy, čímž se aspoň zčásti mělo odpmocí bytové tísní. Nejvíce nových domů se však postavilo v té době **v Horní ulici**. Řada nových domků byla tu postavena již po požárech v 50. a 60. letech, jež spolu se selskými staveními býv. svobodných dvořáků nebyly okrasou hlavních ulic z nádraží do města. Až koncem století bylo tu postaveno několik výstavnějších budov. Stavitel Alois Jambor postavil roku 1890 na novém staveništi jednopatrový dům čp. 573, roku 1893 postavil si v téže ulici pro sebe stavitel Andres rovněž jednopatrovou budovu čp. 313. Také Richard Večeřa zbořil roku 1895 svůj přízemní domek čp. 348 a postavil nový přízemní hospodářský dům. Jan Kopecký postavil roku 1897 jednopatrový dům čp. 358 na místě starého, téhož roku postaven dům čp. 354, který vyhořel. **Ke zvýšenému stavebnímu ruchu ve městě a v okolí přispěla stavba dvou nových cihelen**. Město prodalo roku 1892 **městskou cihelnu** čp. 604 Janu Kleinovi (dnes autokemping) za 1900 zlatých. V roce 1897 postavili novou cihelnu **Antonín Liva a Cyril Icelý** na pasece Icelého. V témž roce postavil novou moderně zařízenou cihelnu v Horním poli u Severního nádraží pro sebe **ing. Jindřich Czeike** z Nového Jičína.

Také **ve vnitřním městě** bylo provedeno v té době několik významných přestaveb. V roce 1874 koupil stavitel Hermann bývalé tzv. **Masné lávky na náměstí čp. 122**, v nichž byly dříve krámy všech hranických řezníků. Dům dal do základů strhnout a postavil na jeho místě **novou dvoupatrovou budovu, která pak sloužila poštovnímu úřadu a městské spořitelně** do třicátých let 20. století, kdy byla přestavěna. Na náměstí byly pak v roce 1897 zbořeny další staré domy čp. 17 a 74 a nově postaveny se zástavbou podlouhlí, poslední **pro knihkupectví Roberta Forstera**. Také dům čp. 82 na rohu náměstí byl roku 1897 Janem Kleinem zbořen a postaven nový dům. Níže v ulici Svatoplukově na roku ulice Na náspech dala roku 1889 zbořit domek čp. 50 Marie Krausová a postavila na jeho místě **jednopatrový dům, který pak věnovala pro tzv. Janský asyl**. Také židovská obec postavila v roce 1897 v Židovské ulici na místě dvou domků **jednopatrovou židovskou školu**, která později za první republiky sloužila pro hudební školu. V témž roce byla postavena také **vila Eduarda Zámorského** čp. 58 vpravo při silnici před mos-

tem u Bečvy a **vila Jindřicha Kubely** čp. 448 na jeho zahradě pod školou u fary, obě stojící podnes. Příbylo novostaveb i v ostatních předměstských ulicích. V **Teplické třídě** koupil roku 1897 Ludvík Král dům čp. 253, zbořil a postavil na jeho místě nový jednopatrový dům, také stavitel Andres dal starý dům čp. 254 v této ulici zbořit a postavil nový jednopatrový dům. Nové zděné výstavné domy byly stavěny i v nově vznikající ulici Jurikově. Roku 1897 koupil tu baron Baillou pole a postavil na něm vilu čp. 581, také Julie Schmerdová, žena správce statku ve Velkých Laznících, zakoupila zde pole a postavila si na něm dům čp. 595. V **Bělotínském ulici** koupil roku 1897 rožní dům čp. 292 Zucker a postavil na jeho místě jednoposchodový dům, stojící podnes. V **Čaputově ulici** byly v téže roce nově postaveny domy čp. 385 a 394, které koupil **knihťiskář Prokop Zapletal**, zbořil a postavil na jeho místě třípodlažní dům, v němž umístil **pak svou tiskárnu, pozdější Družstvo knihťiskárny v Hranicích**. Dům stojí podnes. Nové domy vznikaly i na pasekách v okolí města. Výstavba všech těchto nových domů byla prováděna účelově a to i ve vnitřním městě, bez ochrannářských hledisek. Z ostatních záznamů stojí za zmínku zápis o zasazení lípy roku 1879 uprostřed louky na pravém břehu Bečvy (dnes městský park) na památku 25 let císařova panování a odhalení jeho pomníku na Školním náměstí roku 1898, popisující podrobně ceremoniál oslav.

Ačkoliv v Hranicích vycházel od roku 1875 **německý týdeník „Weisskirchner Wochenblatt“**, zaznamenávající současné události, život města i vzájemné vztahy českého a německého obyvatelstva (některé ročníky tohoto týdeníku se dochovaly ve Státní vědecké knihovně v Olomouci), nepozbývají stručně faktografické zápisy konceptní knihy městské kroniky z let 1876—1901 na významu. Čistopis městské kroniky na základě poznámkové knihy pro uvedenou dobu nebyl pořízen.

Prameny:

Nottizen von Weisskirchen, rkp. v OA Přerov, pob. Potštát.
Aktový materiál o představenstvu města, Vs Hranice, SOA Opava, prac. Janovice u Rýmařova.

ZEMŘELÍ OBČANÉ Z HRANIC V ŘÍJNU 1977:

Marie Lážová, 1. máje 743, nar. 27. 10. 1905
JUDr. František Vaněk, kpt. Jaroše 1366, nar. 6. 2. 1891
František Holík, Velká č. 13, nar. 11. 7. 1905
Ludmila Černochová, Fierlingerova 1261, nar. 8. 8. 1904
Zdeněk Trna, Karolíny Světlé 1126, nar. 7. 6. 1928
Marie Kucharčíková, Na hrázi 1074, nar. 8. 5. 1890
Karel Palacký, Drahotuše 61, nar. 14. 12. 1912
Emilie Pavlíková, Olšovec 38, nar. 24. 1. 1910
Pavel Hejčík, Zborovská 1308, nar. 29. 6. 1925
Josefa Tutková, Máchova 938, nar. 12. 4. 1893
Matěj Kuchyňka, Drahotuše 399, nar. 24. 2. 1901
Ferdinand Ostravský, Trávnícká 518, nar. 26. 4. 1908
Marie Blahová, Velká 98, nar. 15. 8. 1903
Otto Borek, Gottwaldovo nám. 85, nar. 28. 9. 1913

Čest a vděčná pamět všem zemřelým spoluobčanům!

VZPOMÍNÁME ŘEDITELE PETRA HYKLA

6. září 1977 zemřel v Brně ve věku 87 let Petr Hykel, býv. ředitel odborné školy pro ženská povolání a ve své době známý kulturní pracovník v Hranicích.

Petr Hykel se narodil 22. ledna 1890 ve Štramberku, kde byl jeho otec soukeníkem a později dělníkem na dráze. Po absolvování učitelského ústavu v Příboře v roce 1910 působil Petr Hykel jako učitel v Trojanovicích, v Příboře, od roku 1915 byl správcem školy ve Stráníku. Když v roce 1915 vykonal zkoušku z I. odboru (český jazyk, dějepis, zeměpis), stal se v roce 1919 odborným učitelem na chlapecké měšťanské škole ve Frenštátě pod Radhoštěm. Na všech působištích byl veřejně činný v tělovýchově a v kulturním životě. V letech 1920 až 1921 učil na Slovensku v Modré a v Čadci, po návratu v roce 1921 pracoval ve Frenštátě pod Radhoštěm, od roku 1926 učil na odborné škole pro ženská povolání, nyní střední zdravotnické školy, která byla dokončena v roce 1933 podle návrhů dr. ing. arch. Jaroslava Fialy.

Kromě školní práce se Petr Hykel v Hranicích zapojil intenzivně do kulturního života, jako dobrý hudebník po dobu 28 let byl členem a řadu let i starostou nejstaršího pěveckého sboru JURIK v Hranicích, pracoval v okresním osvětovém sboru a v tehdejší okresní péči o mládež. Všude se uplatnil jako velmi dobrý organizátor a pohotový řečník. Další jeho zálibou byla literatura, k jeho oblíbeným autorům patřili Karel Kálal a Čeněk Kramoliš, k jehož 75. narozeninám uspořádal v roce 1937 vzpomínkový sborník. Další sborník připravil v téže roce k 25. výročí trvání odborné školy pro ženská povolání v Hranicích. Články Petra Hykla se objevovaly také v některých pedagogických, vlastivědných a regionálních časopisech.

Když od ledna 1950 odešel do důchodu a v roce 1958 se odstěhoval do Brna, znovu se zapojil do veřejného života v občanském výboru, v klubu učitelských důchodců, v ČČK, spolupracoval při archeologickém výzkumu v Kralicích nad Oslavou a v historickém oddělení Moravského muzea v Brně, byl členem literárně vědné společnosti v Brně. Jeho rozsáhlé znalosti života a práce učitelstva mu umožnily účinně spolupracovat v redakci dějin čs. učitelstva v Praze, pro kterou shromáždil mnoho materiálů o českých učitelích a profesorech, činných jako spisovatelé, hudebníci a výtvarníci. V roce 1969 byl Petru Hyklovi udělen čestný titul „zasloužilý učitel“.

V Hranicích žije jistě ještě dosti žákyň býv. odborné školy pro ženská povolání, které si na ředitele Petra Hykla vzpomenu.

L. Novotný

DROBNÉ ZPRÁVY

ZV ROH na poště v Hranicích uspořádal 8. listopadu už po šesté tradiční **besedu s důchodci**. Vedoucí pošty s. M. Hlavačková seznámila bývalé spolupracovníky z Hranic i z pobočných úřadů s novými událostmi v provozu hranické pošty, podělila se s nimi nejen o radosti, ale i se starostmi a potížemi a poděkovala důchodcům, kteří ještě jako brigádníci pomáhají zvláště v závěru roku zvládnout zvýšený poštovní ruch. S. Turková předložila plán kulturních akcí a zájezdů, jež ZV ROH připravuje, a pozvala důchodce k účasti. Beseda měla velmi srdečný a upřímný průběh. Poštovní důchodci se na toto každoroční setkání vždy velmi těší, vidí v tomto setkání důkaz, že se na ně nezapomíná a jsou za pozvání velmi vděční.

Klub filatelistů ve Valašském Meziříčí uspořádal počátkem měsíce listopadu 1977 k 60. výročí VŘSR a k 600. výročí města Valašského Meziříčí **krajskou výstavu poštovních známek**. Mezi 40 exponáty vystavovali i tři sběratelé z Hranic.

Nejúspěšnější z nich byl mladý filatelista Lubomír Dohnal, jehož sbírka ruských známek z období let 1850—1918 získala velkou stříbrnou medaili, Alois Jakubec za námětový exponát „Esperanto — mezinárodní jazyk a jeho ohlas ve filatelii“ dostal velkou bronzovou medaili a konečně sbírka Adolfa Koukala „Rostlinstvo světa“ byla ohodnocena malou bronzovou medailí.

—★—

Klub filatelistů v Hranicích koná pravidelné výměnné schůzky každou druhou a čtvrtou neděli od 9 hodin dopoledne v místnosti Klubu důchodců v Hranicích v ulici Na náspech.

—★—

Střední lesnická technická škola v Hranicích vydala **výroční zprávu za školní rok 1976/77**. Zpráva obsahuje úvodní slovo ředitele ing. Jiřího Sumary, přehled politickovýchovných akcí, přehled o materiálnětechnickém rozvoji školy, o všeobecně prospěšné práci studentů, o plnění úkolů školního poleší a o sportovní a branné činnosti studentů. Závěr tvoří seznam absolventů ve školním roce 1976 až 1977.

—★—

Na Okresní odborové radě v předsálí zasedací síně je instalována výstava z prací členů fotokroužku Jednotného klubu pracujících. Výstava, která se těší velkému zájmu, potrvá do konce tohoto roku a začátkem příštího roku bude obměněna novými pracemi členů fotokroužku JKP Hranice — Gustava Giebla, Jiřího Černého, Jiřího Musiola ml., dr. Jiřího Musiola a Zbyňka Grossmana.

—★—

Jednotný klub pracujících uspořádal ve dnech 21. listopadu až 6. prosince t. r. druhou výstavu z cyklu Pracující ve volném čase. Na této výstavě se představil s. Dalibor Pulkert, pracovník LSD Jednota Hranice svými pracemi, které ve většině tvoří dřevorezby a užité umění. Jeho práce byly vkusně doplněny uměleckou fotodokumentací jeho spolupracovníka dr. Lubomíra Fanty.

—★—

Oprava chyby:

V minulém výtisku jsme nedopatřením chybně uvedli datum zemřelé paní Františky Valové. Správné datum je: 8. 6. 1897.

Z ČINNOSTI SBORU PRO OBČANSKÉ ZÁLEŽITOSTI

Sbor pro občanské záležitosti v Hranicích připravil v rámci oslav 60. výročí VŘSR slavnostní besedu se staršími občany města. Beseda se konala dne 24. 11. 1977 v sále JKP. Zúčastnili se jí představitelé městských orgánů v Hranicích a za Okresní sbor pro občanské záležitosti ji navštívila s. Ludmila Klimešová. Soudruh Miloslav Pavelka — předseda MěstNV a soudružka Štěpánka Hališková — místopředsedkyně MěstNV a předsedkyně Sboru pro občanské záležitosti v Hranicích předali padesáti občanům **Pamětní listy** za aktivní práci při budování socialistické vlasti.

Metodické středisko Jednotného klubu pracujících zajistilo hodnotný kulturní program, pro který získalo soubory hranických škol. Milý byl pozdrav žáků III. ZDŠ v Hranicích v podobě krátkého kulturního pásma, které připravili žáci pod vedením s. učitelky Světlý Ludmilové. Studenti hranického gymnázia se svou hudeckou kapelou, jejíž vedoucí je prof. Jaroslav Blažek, plně zaujali návštěvníky této besedy. Na sólové vystoupení připravil své žáky s. učitel Jan Kokta. Jaroslav Horák a Roman Černý přednesli na trubky několik lidových písní. Na závěr programu připravil půvabnou podívanou taneční soubor vojenského útvaru Jasló.

Tato slavnostní beseda naše starší spoluobčany jistě potěšila a stala se i důkazem dobré práce Sboru pro občanské záležitosti v Hranicích.

PROGRAMY JKP A AKCE K OSLAVÁM 60. VÝROČÍ VŘSR

Čtvrtek 1. 12. sokolovna 19.30 hodin	SLAVNOSTNÍ KONCERT DECHOVÉHO ORCHESTRU JKP Solisté: Věra Šabacká — soprán Ing. Milan Chovanec — baryton Dirigenti: Jindřich Praveček j. h. Josef Slimáček Průvodní slovo: Pavla Pešatová
Úterý 6. 12. sokolovna 19.30 hodin	SLAVNOSTNÍ UKONČENÍ OSLAV 60. VÝROČÍ VŘSR A MČSP Program: Hymny, slavnostní projev, vystoupení Státního souboru písní a tanců s pořadem „Tou krásnou zemí zpívá mír“
Sobota 10. 12. hala ČSP 8 hodin	ŠTAFETA PŘÁTELSTVÍ A MÍRU předání čestných hlášení
Neděle 11. 12. sokolovna 16 a 19.30 hodin	Koncerty populárního dechového souboru M O R A V A N K A
Čtvrtek 15. 12. kult. dům HCV 18 hodin	DRUHÁ PRODLOUŽENÁ LEKCE kursu společenského tance a chování

Neděle 18. 12. Zájezd do Divadla pracujících v Gottwaldově
odjezd v 17.30 Ódön von Horváth: KAZIMÍR A KAROLINA

Středa 21. 12. DRUHÁ PRODLOUŽENÁ LEKCE
kult. dům HCV kursu společenského tance a chování
18 hodin

Na leden 1978 připravujeme:

REPREZENTACNÍ PLES se slavnostním ukončením kursů společenského tance a chování. Ples se bude konat v **pátek 13. 1. 1978** v sokolovně. K tanci bude hrát taneční orchestr Gustava Broma se svými sólisty, v programu vystoupí kroužek společenského tance.

Předprodej vstupenek na ples je v kanceláři JKP!

PROGRAMY KIN

KINO SVĚT:

2. 12.— 5. 12. STÍN LĚTAJÍCÍHO PTÁČKA
Film ČSSR. Neobyčejný příběh obyčejných lidí. Film je mládeži nepřístupný.

6. 12.— 8. 12. KRVAVÁ ZEMĚ
Jugoslávský film. Filmová rekonstrukce tragických událostí v Kraljevu. Film je mládeži přístupný.

9. 12.—12. 12. PODEZŘELÍ
Francouzský kriminální film. Film je mládeži nepřístupný.

13. 12.—15. 12. POKLAD AZTÉKŮ
Dobrodružný film NSR. Film je mládeži přístupný.

16. 12.—19. 12. KAZIMÍR VELIKÝ
Historický film o největším polském králi. Film je mládeži nepřístupný.

20. 12.—22. 12. LÁSKY JEDNĚ PLAVOVLÁSKY
Starší česká filmová komedie. Film je mládeži nepřístupný.

22. 12. Představení pro členy Klubu přátel sovětského filmu
17 a 19.30 hodin OTROKYNĚ LÁSKY
O hvězdě němého filmu.

23. 12.—26. 12. JAK JSEM USPOŘÁDAL AMERIKU
Italský film, mládeži nepřístupný.

27. 12.—29. 12. TŘI VEJCE DO SKLA
Starý český film s Vl. Burianem. Film je mládeži přístupný.

30. 12.— 2. 1. NÁŠ DĚDEK JOSEF
Film ČSSR. Poema o nestárnoucím mládí. Film je mládeži přístupný.

3. 1.— 5. 1. ZVĚTŠENINA
Anglický film. Mládeži nepřístupný.

Představení pro děti — každou sobotu v 15 hodin

2. 12. POKLADY ZTRACENÝCH LODÍ
pátek Kolotoč pohádek a dobrodružství. Tuto pohádku věnuje dětem Klub přátel sovětského filmu. Vstup volný.

3. 12. KOCOUR V BOTÁCH
Japonský kreslený film.

10. 12. ZUZANA A KOUZELNÝ PRSTÝNEK
Barevná pohádka

17. 12. DAŘBUJÁN A PANDRHOLA
Barevná pohádka podle J. Drdy

Představení pro mládež — každou neděli od 14.30 hodin

4. 12. ZLATOKOPOVÉ Z ARKANSASU
Film NSR. Dobrodružství z Divokého západu.

11. 12.	GAPPA Fantastický japonský film
18. 12.	SNOOPY, VRAŤ SE O pejskovi, který se vydal na dalekou cestu
25. 12.	LADY A TRAMP Film USA. Kreslený film W. Disneye
1. 1.	FANTOMAS SE ZLOBÍ Francouzský fantastický film s L. de Funesem

24. 12. a 31. 12. se filmová představení nekonají!

KINO DRAHOTUŠE:

2. 12. v 19 hod.	VELKÉ CITY DĚLAJÍ DOBROU CHUŤ
4. 12. v 16.30 a 19 hodin	Francouzský film. Bláznivá komedie o svatebčanech a pozůstalých. Film je mládeži přístupný.
7. 12. v 19 hod.	TŘI VEJCE DO SKLA Starý český film s Vlastou Burianem. Film je mládeži přístupný.
9. 12. v 19 hod.	KAKTUSOVÝ KVĚT
11. 12. v 19 hod.	Americká filmová komedie. Film je mládeži nepřístupný.
11. 12. v 16.30	ZTRACENÁ EXPEDICE Sovětský film. Dramatický zápas o zlato v hluboké tajze. Film je mládeži přístupný.
14. 12. v 17 hod.	TO JÁ ZABIL Polský film. Psychologické drama viny a svědomí. Film je mládeži nepřístupný.
16. 12. v 19 hod.	MŮJ BRATR ANASTAZIA
18. 12. v 19 hod.	Italský film. Veselý příběh italského kněze v americkém podsvětí. Film je mládeži nepřístupný.

18. 12. v 16.30	ZLATONOSNÁ ŘEKA Sovětský film. Zápas o zlato tajgy. Film je mládeži přístupný.
21. 12. v 19 hod.	R. A. S. Francouzský film. Příběh z alžírské války. Film je mládeži nepřístupný.
25. 12. v 16.30 a v 19 hodin 26. 12. v 16.30	PARTA HIC Komedie o partě horníků a mladé závodní lékařce. Film je mládeži přístupný.
28. 12. v 19 hod.	PŘÍLIŠ HUBENÁ PRO LÁSKU Film NDR. Muzikál o prvních setkáních a prvních rozchodech. Film je mládeži přístupný.
30. 12. v 19 hod. 1. 1. v 16.30 a v 19 hodin	ŽIVOT PLNÝ MALÉRŮ Francouzský film. O smolaři, kterého nic nezlomilo. Film je mládeži přístupný.

Představení pro děti — každou neděli ve 14 hodin

4. 12.	KAPITÁN JACK O malých námořnících
11. 12.	LĚTAJÍCÍ KOBEREC Sedm návštěv ve světě pohádek
18. 12.	DAŘBUJÁN A PANDRHOLA Lidová pohádka podle J. Drdy
25. 12.	CÍSAŘŮV PEKAŘ Historická veselohra
26. 11.	NOVOROČNÍ POHÁDKA Kolotoč veselých příběhů

ZPRAVODAJ

města Hranic a lázní Teplic nad Bečvou

Ročník XIX. — 1977

Jednotný klub pracujících v Hranicích

1977

Obsah jednotlivých čísel Zpravodaje 1977

LEDEN

Úvodní slovo předsedy MěstV KSČ V. Dohnala a předsedy MěstNV M. Pavelky
Ant. Lang: Celoměstský závazek MěstNV v Hranicích k 60. výročí VRSS.

L. N.: Úspěch OU n. p., SIGMA

— Nejlepší sportovci města Hranic v roce 1975

Ing. J. Kopecký: Hraničtí turisté v roce 1976

LN: Koncert dechového orchestru JKP

Dušan Michalčák: Rogallovo křídlo

VF: 30 let lyžařského oddílu TJ SIGMA v Hranicích

ÚNOR

Ing. L. Maňas, J. Kameníčková: Kulturně výchovná činnost v Hranicích v roce 1976 a hlavní úkoly v této oblasti v roce 1977

L. Novotný: Životní jubileum ak. malíře Ladislava Vlodka

PhDr. Bohumír Indra: Zapomenutý hranický literát Jan Karel Rýpar

L. Novotný: Zemřel univ. prof. Albert Kutal

Prim. MUDr. O. Ferdinand: Za prim. MUDr. J. D. Vymětalem

L. N.: Agilní klub filatelistů v Hranicích

Ing. Vl. Foltánek: K výročí lesnického školství na Moravě

L. N.: Uznání kulturním zařízením

L. N.: Na začátku nové sezóny v Teplicích nad Bečvou

BŘEZEN

— K svátku našich žen

L. Novotný: Výstavba v Hranicích v roce 1976

L. N.: Rozšíření zdrojů pitné vody v Hranicích

L. N.: Nové prostory pro zdravotnická zařízení v Hranicích

L. N.: Zasl. umělec Zd. Blažek opět mezi hranickými dětmi

L. N.: Dobrá práce hranické městské knihovny

PhDr. Bohumír Indra: Bartoloměj Vrána a jeho Okres hranický z roku 1877

L. N.: Základní organizace Českého svazu včelařů v Hranicích

L. N.: Z činnosti TJ Cementárna Hranice

DUBEN

— Ohlédnutí za letošním MDŽ

L. N.: Vyznamenání funkcionáři ROH v SIGMĚ

L. Novotný: Z tvůrčí dílny malíře Jaroslava Popa

L. N.: Zahradkáři před novou sezónou

L. N.: 6. ročník recitační soutěže Rudý karafiát

L. N.: Koncert k 150. výročí úmrtí L. V. Beethovena

L. N.: Filatelisté v soutěži

PhDr. Bohumír Indra: Poslední léta života Josefa Hrdiny v Hranicích

L. N.: Z činnosti TJ SIGMA Hranice

L. N.: Deset ročníků Běhu vítězství v Hranicích

Ing. Vladimír Foltánek: Stručná historie školního polesí Hranice

KVĚTEN

Jiří Sumara: Revoluční básníci

— Rudý prapor vlády ČSSR a ÚRO SIGMĚ

L. N.: Počet obyvatel města Hranic v roce 1976

— Den učitelů 1977

PhDr. Ivan Krška: K první stávce dělnictva v Hranicích

Ludvík Novotný: Z historie železnic na Hranicku

L. Novotný: Odešel básník a spisovatel Oldřich Syrovátka

— X. ročník Běhu vítězství

Vladimír Křížan: Bezpečně na našich silnicích

ČERVEN

— Nové občanské výbory

L. N.: Socialistická soutěž občanských výborů v roce 1976

L. N.: Vynikající výrobek roku v Sigmě

L. N.: Medaile z Flóry 1977

L. N.: Prvenství studentů SLTŠ v celostátní soutěži

L. N.: Z činnosti SČSP v Hranicích

V. Dragoun: Ohlédnutí za Milošem Kopkou

L. N.: Koncert k IX. všeodborovému sjezdu

E. H.: Divadelní přehlídka dětských souborů v Hranicích

PhDr. Bohumír Indra: Kronikářské zápisy Ant. Dvořáka (1786—1850)

Ludvík Novotný: Z dějin hranické sokolovny

ČERVENEC — SRPEN

Ant. Lang: Plnění závěrů XV. sjezdu KSČ

L. N.: Prvenství učňů OU n. p., SIGMA

L. N.: Celostátní výstava fotografií AFO 77

L. Novotný: Nové umělecké dílo v Hranicích

L. N.: Počátky transfusní služby v Hranicích

L. N.: Z historie hranických kin

PhDr. Bohumír Indra: Kronikářské zápisy Ant. Dvořáka (dokončení)

L. N.: Výsledky práce LŠU

L. N.: Dechový orchestr JKP v závěru sezóny

ZÁŘÍ

- Ing. Ladislav Maňas: Vstupujeme do nového školního roku
Ing. Jiří Sumara: Významné výročí lesnické školy
Ing. Vlad. Foltánek: Oslavy lesnického školství
L. Novotný: Nad obrazy Jana Jaroše
— Splnění celoměstského závazku na rok 1977
L. N.: Dvacet let sboru pro občanské záležitosti v Hranicích
L. N.: Družba hranických a moskevských pionýrů
PhDr. Bohumír Indra: Pamětní kniha Fr. Rábla z let 1812—1826
L. N.: Za prof. Jaroslavem Jaškem

ŘÍJEN

- Ant. Lang: Přípravy voleb domovních komisí a domovních důvěrníků
L. Novotný: Oslavy 125. výročí založení lesnického školství na Moravě
L. Novotný: Julius Volek Choráz — svědek VŘSR
L. Novotný: Vzpomínáme na herce Beskydského divadla Jaroslava Malíka
L. N.: Po stopách SNP (zájezd JKP)
L. Novotný: Životní jubileum dr. Bohumíra Indry
PhDr. Bohumír Indra: Topografický popis města Hranic Ignáce Böhma z roku 1834
— Koncert našich přátel — pěvecký sbor ORGANUM z Krakova
L. N.: Z hranických škol
L. N.: Medaile z Flóry

LISTOPAD

- Jiří Sumara: Ruská píseň
— Program oslav 60. výročí VŘSR
L. Novotný: Fráňa Ptašinský, propagátor čs.-sovětského přátelství a bojovník proti fašismu
L. N.: Výstava obrazů ak. malíře Oty Holase z cest po SSSR
L. N.: Obnovujeme činnost Kruhu přátel hudby v Hranicích
Jiřina Kameníčková: Poskytování doplňkové péče starším občanům
PhDr. Bohumír Indra: Pamětní záznamy městského tajemníka Josefa Žáčka z let 1824—1869
L. N.: 90 let tělovýchovy v Hranicích (průběh oslav)
L. Novotný: Nová budova České státní pojišťovny v Hranicích
— Loutkové divadlo Rolnička zahajuje činnost

PROSINEC

- Ant. Lang: Veřejné schůze KSČ k 60. výročí VŘSR
L. Novotný: Šedesátiny zasl. umělce Jiřího Brdečky
Ludvík Novotný: Vznik Beskydského divadla v Hranicích v roce 1942
PhDr. Bohumír Indra: Pamětní záznamy Žáčkovy poznámkové knihy z let 1869 až 1901
L. N.: Pohledy z Helfštýna (televizní koncert)
L. Novotný: Vzpomínáme ředitele Petra Hykla

Mimo to v každém čísle drobné zprávy z hranického kulturního života, blahopřání Sboru pro občanské záležitosti jubilantům, seznam občanů zemřelých v Hranicích, programy JKP a hranických kin.

Snímky na obálce jsou dílem členů kroužku výtvarné fotografie JKP v Hranicích.

Zpravodaj města Hranic a lázní Teplic n. B. vydává Jednotný klub pracujících
v Hranicích. Tisknou Moravské tiskařské závody, n. p., Olomouc.